

1 Hamiltons princip och Lagrange Ekvationer

1.1 Inledning: Variationsräkning

Vi har en variabel t (i vårt fall tiden)

Modellsystem med en frihetsgrad:

$$x = x(t) \quad \text{Koordinat som beror av } t.$$

$$\frac{dx}{dt} = \dot{x}(t) \quad \text{Hastighet som beror av } t.$$

Ex: kinetisk energi vid endimensionell rörelse längs x -axeln: $\frac{1}{2}m\dot{x}^2$

De funktioner vi skall betrakta är av formen:

$$L(x, \dot{x}; t)$$

Senare $L = T - U$ Skillnaden mellan E_p och E_k

$$U = \frac{1}{2}kx^2 \quad L = \frac{1}{2}m\dot{x}^2 - \frac{1}{2}kx^2$$

Variationsprincip

$$\int_{t_1}^{t_2} L(x, \dot{x}; t) dt$$

Vilken väg mellan t_1 och t_2 väljer vårt system?

Knep: $x(\alpha, t) = \underbrace{x(0, t)}_{x(t)} = \alpha\eta(t)$

Vi ser efter om $x(t)$ och $\dot{x}(t)$ är det optimala sättet att ta sig från t_1 till t_2
Villkor: $\eta(t_1) = \eta(t_2) = 0$

$$J(\alpha) = \int_{t_1}^{t_2} L(x(\alpha), \dot{x}(\alpha, t); t) dt$$

Variationsprincip: Av alla möjliga vägar

$$x(\alpha, t) = x(t) + \alpha \eta(t)$$

$\dot{x}(\alpha, t) = \dot{x}(t) + \alpha \dot{\eta}(t)$ väljer den fysiska verkligheten den som svarar mot minimum hos integralen.

Nödvändigt villkor för att $\alpha = 0$ ger minimum hos $J(\alpha)$ är

$$\begin{aligned} \left(\frac{\partial J}{\partial \alpha}\right)_{\alpha=0} &= 0 \\ \int_{t_1}^{t_2} \frac{\partial L}{\partial x} \underbrace{\frac{\partial x}{\partial \alpha}}_{\eta(t)} + \frac{\partial L}{\partial \dot{x}} \underbrace{\frac{\partial \dot{x}}{\partial \alpha}}_{\dot{\eta}(t)} &= 0 \\ \frac{\partial J}{\partial \alpha} &= \int_{t_1}^{t_2} \frac{\partial L}{\partial x} \eta(t) dt + \int_{t_1}^{t_2} \frac{\partial L}{\partial \dot{x}} \dot{\eta}(t) dt \end{aligned}$$

Partiell integration:

$$\begin{aligned} \int_{t_1}^{t_2} \frac{\partial L}{\partial \dot{x}} \dot{\eta}(t) dt &= \underbrace{\left[\frac{\partial L}{\partial \dot{x}} \eta(t)\right]_{t_1}^{t_2}}_0 - \int_{t_1}^{t_2} \left[\frac{d}{dt} \frac{\partial L}{\partial \dot{x}}\right] \eta(t) dt \\ \frac{\partial J}{\partial \alpha} &= \int_{t_1}^{t_2} \left[\frac{\partial L}{\partial x} - \frac{d}{dt} \frac{\partial L}{\partial \dot{x}}\right] \eta(t) dt = 0 \\ \boxed{\frac{\partial L}{\partial x} - \frac{d}{dt} \frac{\partial L}{\partial \dot{x}} = 0} \end{aligned}$$

1.2 Hamiltons princip

Börjar att formulera Hamiltons principer för ett mekaniskt system där krafterna är monogena dvs kan härledas ur en potentialfunktion.

Potentialfunktion $U(q_1, q_2, \dots, q_\phi, \dot{q}_1, \dot{q}_2, \dots, \dot{q}_\phi, t)$ med ϕ frihetsgrader.

Ex Fallet med centralrörelse för en partikel runt kraftcentrum $\phi = 2$
 $U = U(r)$ beror endast av en koordinat

Rörelsen

$$\begin{cases} r(t) \\ \theta(t) \end{cases}$$

q behöver ej ha dimensionen längd.

1.3 Lagrange ekvationer

Hamiltons Princip

$$\int_{t_1}^{t_2} L(q_1, q_2, \dots, q_\phi, \dot{q}_1, \dot{q}_2, \dots, \dot{q}_\phi, t) dt$$

har extremvärde vilket ger:

$$\frac{\partial L}{\partial q_i} - \frac{d}{dt} \frac{\partial L}{\partial \dot{q}_i} = 0 \quad i = [0, \phi]$$